

Stuurgroep Regio Groningen-Assen
T.a.v. mevrouw B. de Boer
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Groningen, 13 maart 2020

REQ4325106/RB/ks

Geachte leden van de Stuurgroep,

In overeenstemming met de door u aan ons verleende opdracht hebben wij de jaarrekeningen 2019 van Regio Groningen-Assen gecontroleerd. Middels deze brief informeren wij u over de uitkomsten van onze controle. Daarnaast bevestigen wij u akkoord te gaan met het opnemen van deze controleverklaring in de exemplaren van de jaarstukken 2019, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar.

Informatie uit hoofde van onze functie als extern accountant

Keuze van grondslagen

Naar onze mening heeft de directie gekozen voor aanvaardbare grondslagen en deze consequent toegepast. Dat geldt tevens voor het tijdstip waarop die transacties hebben plaatsgevonden, de periode waarin zij zijn verantwoord en de desbetreffende toelichtingen in de jaarrekening. In het afgelopen jaar hebben geen significante wijzigingen in de gehanteerde grondslagen plaatsgevonden; daarnaast zijn geen materiële alternatieve boekhoudkundige verwerkingswijzen toegepast.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekeningen van Regio Groningen-Assen zijn opgesteld op basis van een continuïteitsveronderstelling. Wij vinden het gebruik van de continuïteitsveronderstelling in de opstelling en presentatie van de jaarrekening op zijn plaats en beschouwen de bijbehorende toelichtingen toereikend.

Betrouwbaarheid en continuïteit IT

Onze controle was niet primair gericht op het doen van een uitspraak omtrent de continuïteit en betrouwbaarheid van (delen van) de geautomatiseerde gegevensverwerking en wij hebben daartoe ook geen opdracht van het management ontvangen. Onze werkzaamheden hebben echter geen tekortkomingen in de continuïteit en betrouwbaarheid van de geautomatiseerde gegevensverwerking aan het licht gebracht.

Significante uitdagingen/moeilijkheden tijdens de controle

Er zijn geen significant uitdaging/moeilijkheden geweest tijdens de controle.

Verbonden partijen

Op basis van de door ons uitgevoerde werkzaamheden hebben wij vastgesteld dat:

- ▶ de verbonden partijen en significante transacties met verbonden partijen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening;
- ▶ geen sprake is van significante transacties met verbonden partijen die niet correct zijn geautoriseerd en een indicatie voor fraude kunnen zijn.

Bevindingen interne beheersing

Wij hebben geen significante bevindingen ten aanzien van de interne beheersing geconstateerd die wij bij u onder de aandacht dienen te brengen.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Wij hebben de jaarrekeningen 2019 van Regio Groningen-Assen gecontroleerd. Het is de verantwoordelijkheid van de directie van om de jaarrekening op te maken in overeenstemming met de door Regio Groningen-Assen geformuleerde grondslagen van financiële verslaggeving. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden.

Fraude en naleving wet- en regelgeving

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en het ontdekken van fraude en het naleven van de wet- en regelgeving (hierna onregelmatigheden) berust zowel bij de directie als bij de Stuurgroep. Het is van belang dat het management, onder toezicht van de directie, sterk de nadruk legt op het voorkomen van fraude en onregelmatigheden, waardoor de gelegenheden tot het plegen van fraude en onregelmatigheden kunnen afnemen, alsmede op het ontmoedigen daarvan, waardoor personen ervan kunnen worden weerhouden om fraude en onregelmatigheden te plegen omwille van de waarschijnlijkheid dat die wordt ontdekt en bestraft.

Onze controle dient zodanig te worden gepland en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang als gevolg van fouten of fraude bevat. Door de beperkingen die inherent zijn aan een controle, bestaat er een onvermijdbaar risico dat sommige afwijkingen in de financiële overzichten niet zullen worden ontdekt, zelfs wanneer de controle naar behoren is gepland en uitgevoerd overeenkomstig de Standaarden.

Onze controlewerkzaamheden omvatten mede de volgens Standaard 240 en 250 vereiste werkzaamheden, zoals brainstorming, het verzamelen van informatie met het oog op het vaststellen van en reageren op het risico van fraude en het uitvoeren van bepaalde werkzaamheden gericht op het risico van het doorbreken van interne beheersmaatregelen door het management, met inbegrip van inzage in journaalboekingen, beoordeling van schattingen en evaluatie van zakelijke redenen voor significante ongebruikelijke transacties.

In onze controle hebben wij aandacht besteed aan de volgende frauderisico's:

Gesignaleerde frauderisico's	Op frauderisico's gerichte beheersingsmaatregelen	Systeem- en gegevensgerichte werkzaamheden en bijbehorende bevindingen
Doorbreking van de beheersmaatregelen door de directie bij de totstandkoming en verwerking van memoriaalboekingen in de jaarrekening van Regio Groningen-Assen.	Interne review van de uitgangspunten en aannames van memoriaalboekingen in de financiële administratie.	Detailcontrole van de aannames en uitgangspunten ten aanzien van de verrichte memoriaalboekingen in de financiële administratie van Regio Groningen-Assen.

Gedurende de controle zijn geen significante punten gesignaleerd ten aanzien van feitelijke of vermoedelijke niet-nakoming van wet- en regelgeving of statuten, voor zover deze van belang worden geacht voor de mate waarin de directie in staat is zijn taken te vervullen. Wij dienen alle zaken te rapporteren aan degenen belast met governance die, gebaseerd op onze professionele inschatting, relevant zijn voor hun verantwoordelijkheden.

Letter of representation

Wij hebben de directie gevraagd om een letter of representation. Wij hebben geen specifieke paragrafen toegevoegd aan onze standaard letter of representation op grond van de specifieke situatie van Regio Groningen-Assen.

Controleverschillen

Tijdens onze controle inventariseren wij verschillen tussen enerzijds bedragen, classificaties, presentatie en toelichting van jaarrekeningposten die de onderneming heeft opgenomen of gerapporteerd en anderzijds bedragen, classificaties, presentatie of toelichting zoals die naar onze mening dienen te worden opgenomen of gerapporteerd. Onderstaand is een overzicht opgenomen van de materiële verschillen die zijn geconstateerd tijdens onze controle en welke zijn aangepast door het management.

Gecorrigeerde materiële verschillen	
Post/omschrijving verschil	Bedrag
Reservering personeelskosten te laag	-/- € 12.766
Baten BO MIRT in verkeerde jaar geboekt	-/- € 122.000
Creditboeking BO MIRT in verkeerde jaar geboekt	€ 75.440
Een tweetal her-rubriceringen binnen de vorderingen/voorstuitbetaalde bedragen geen resultaatimpact	
Totale impact op het resultaat	-/- € 59.326

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Regio Groningen-Assen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Toestemming tot openbaarmaking van de controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hierbij ontvangt u een gewaarmerkt exemplaar van de jaarrekening van Regio Groningen-Assen voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2019, voorzien van onze controleverklaring d.d. 13 maart 2020. Ook zenden wij u twee losse exemplaren van bovengenoemde controleverklaring.

Wij machtigen u, onder de condities genoemd in bijgaand informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen, onze in de bijlage opgenomen controleverklaring op te nemen en openbaar te maken in exemplaren van de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 31 december 2019, die overeenkomen met het bijgevoegde gewaarmerkte exemplaar, mits de Stuurgroep Regio Groningen-Assen de gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd vaststelt. Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan samen met de jaarrekening.

Onze controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Wij verzoeken u onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening op te nemen in de openbaar te maken jaarrekening.

Wij sluiten één exemplaar bij van onze controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is ten behoeve van uw archief. Het publiceren van de door ons voor identificatiedoeleinden gewaarmerkte jaarrekening is niet toegestaan.

Overigens wijzen wij erop dat, indien tot de Stuurgroep Regio Groningen-Assen omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, een dergelijke aanpassing nog voor de vergadering van de Stuurgroep Regio Groningen-Assen moet worden gemaakt. Uiteraard vervalt in die situatie onze bovengenoemde machtiging.

Een exemplaar van de jaarrekening dient te worden ondertekend door de directie van het Regiobureau en te worden aangeboden aan de Stuurgroep. Deze jaarrekening dient te worden vastgesteld door de Stuurgroep en de vaststelling dient te worden genotuleerd.

Indien u de door de accountant gecontroleerde jaarrekening opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat (U verlaat de door de accountant gecontroleerde jaarrekening).

Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Paraaf voor waarmerkingsdoeleinden.

Bijlagen: Controleverklaring zonder persoonlijke handtekening ten behoeve van opname
in de overige gegevens van de jaarstukken
Controleverklaring voorzien van de originele handtekening ten behoeve van uw archief
Gewaarmerkt exemplaar van de jaarstukken
Informatieblad Openbaarmaking van controleverklaringen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Stuurgroep Regio Groningen-Assen

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Regio Groningen-Assen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ is de jaarrekening 2019 van Regio Groningen-Assen in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door Regio Groningen-Assen gekozen en beschreven grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening;
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

De jaarrekening 2019 bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2019;
- ▶ de exploitatierekening over 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleplan dat is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen op 13 december 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Regio Groningen-Assen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 86.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in het controleplan van Regio Groningen-Assen, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Op basis van het controleplan van Regio Groningen-Assen, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen, rapporteren wij aan de Stuurgroep tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 86.000, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening, waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor de deelnemers aan Regio Groningen-Assen met als doel Regio Groningen-Assen in staat te stellen te voldoen aan artikel 13 lid 8 van het Convenant 2014 van Regio Groningen-Assen 2030. Hierin is opgenomen dat de Stuurgroep voor 15 maart van elk jaar rekening en verantwoording aan de deelnemers dient af te leggen over het door haar gevoerde beheer over het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Hierdoor is de jaarrekening van Regio Groningen-Assen mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Regio Groningen-Assen en haar deelnemers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie van het Regiobureau en de Stuurgroep voor de jaarrekening
De directie van het Regiobureau is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de door Regio Groningen-Assen gekozen en beschreven grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening. De directie van het Regiobureau is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

In dit kader is de directie van het Regiobureau verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie van het Regiobureau noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De Stuurgroep Regio Groningen-Assen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Regio Groningen-Assen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleplan dat is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen op 13 december 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Regio Groningen-Assen.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie van het Regiobureau en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door de directie van het Regiobureau gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Regio Groningen-Assen haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de directie van het Regiobureau onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 13 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

D.E. Engwerda RA

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de Stuurgroep Regio Groningen-Assen

Verklaring over de jaarrekening 2019

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Regio Groningen-Assen te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ is de jaarrekening 2019 van Regio Groningen-Assen in alle van materieel belang zijnde aspecten opgesteld in overeenstemming met de door Regio Groningen-Assen gekozen en beschreven grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening;
- ▶ zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

De jaarrekening 2019 bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2019;
- ▶ de exploitatierekening over 2019;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het controleplan dat is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen op 13 december 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Regio Groningen-Assen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 86.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves, zoals voorgeschreven in het controleplan van Regio Groningen-Assen, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn.

Op basis van het controleplan van Regio Groningen-Assen, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen, rapporteren wij aan de Stuurgroep tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven € 86.000, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Benadrukking van de basis voor financiële verslaggeving en beperking in gebruik en verspreidingskring

Wij vestigen de aandacht op hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening, waarin de basis voor financiële verslaggeving uiteen is gezet. De jaarrekening is opgesteld voor de deelnemers aan Regio Groningen-Assen met als doel Regio Groningen-Assen in staat te stellen te voldoen aan artikel 13 lid 8 van het Convenant 2014 van Regio Groningen-Assen 2030. Hierin is opgenomen dat de Stuurgroep voor 15 maart van elk jaar rekening en verantwoording aan de deelnemers dient af te leggen over het door haar gevoerde beheer over het daaraan voorafgaande kalenderjaar. Hierdoor is de jaarrekening van Regio Groningen-Assen mogelijk niet geschikt voor andere doeleinden. Onze controleverklaring is derhalve uitsluitend bestemd voor Regio Groningen-Assen en haar deelnemers en dient niet te worden verspreid aan of te worden gebruikt door anderen. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie van het Regiobureau en de Stuurgroep voor de jaarrekening
De directie van het Regiobureau is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening in overeenstemming met de door Regio Groningen-Assen gekozen en beschreven grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, zoals uiteengezet in hoofdstuk 2. Grondslagen van de jaarrekening. De directie van het Regiobureau is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader, die bij besluit van 13 december 2019 is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen.

In dit kader is de directie van het Regiobureau verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie van het Regiobureau noodzakelijk acht om het opstellen van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De Stuurgroep Regio Groningen-Assen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de Regio Groningen-Assen.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben, waar relevant, professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleplan dat is vastgesteld door de Stuurgroep Regio Groningen-Assen op 13 december 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude en dat baten en lasten, alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van Regio Groningen-Assen.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie van het Regiobureau en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- ▶ Het vaststellen dat de door de directie van het Regiobureau gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de Regio Groningen-Assen haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de directie van het Regiobureau onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 13 maart 2020

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. D.E. Engwerda RA

Openbaarmaking van controleverklaringen

1 Condities

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

Jaarrekening 2019

Regio Groningen-Assen
STEDELIJK NETWERK

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Colofon

Datum/versie: 2 maart 2020
Documentnaam: Jaarrekening 2019

Opgesteld door: Regiobureau Regio Groningen-Assen

Status: Definitief
Besluitvorming: Stuurgroep 6 maart 2020

Contactpersonen: J.S.R. Bodha

Telefoon: 050 316 4289 (secretariaat)
E-mail: info@regiogroningenassen.nl
Website: www.regiogroningenassen.nl

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

Inhoudsopgave

COLOFON 2

VOORWOORD 4

1. BESLUITVORMING	5
2. GRONDSLAGEN	5
3. BALANS PER 31 DECEMBER 2019	6
4. TOELICHTING OP DE BALANS	6
5. EXPLOITATIEREKENING	9
6. TOELICHTING OP EXPLOITATIEREKENING 2019	10
7. ORGANISATIE	17
8. FINANCIËLE PLANNING	19
BIJLAGE 1 BIJDRAGE DEELNEMERS 2019	20

Voorwoord

Met trots presenteer ik u hierbij de jaarrekening over 2019. Het afgelopen jaar is voortvarend gewerkt aan de lopende programma's, met name op het gebied van mobiliteit. Dit zijn de programma's Beter Benutten 1 en Vervolg Beter Benutten, maar ook losse projecten zoals de opening van P&R-locaties en de Doorfietsroute 'De groene As' tussen Groningen en Assen. Op het gebied van wonen hebben we in 2019 onze halfjaarlijkse woningmarkt-monitoren opgeleverd en zijn we gestart met een uitgebreide woningmarktanalyse. Vanuit de regeling Regionale en Innovatieve Projecten zijn er zeven projecten ondersteund en vanuit het thema economie is gestart met een onderzoek naar het economisch profiel van de regio. Tevens zijn er twee succesvolle bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers: 'Bedrijf zoekt Talent' en de Masterclass 'Gastvrijheid Loont!'

Vorig jaar hebben we het RGA-beleid met onze deelnemers geactualiseerd. Tijdens de evaluatie (eind 2018) spraken zij unaniem hun waardering uit voor de bestuurlijke samenwerking binnen de RGA. De informatie uit de evaluatie hebben we eind mei gedeeld met bestuurders, volksvertegenwoordigers, beleidsambtenaren en samenwerkingspartners tijdens ons RGA-congres 'De kracht van regionale samenwerking'. De congresdeelnemers konden tijdens drie inspiratiesessies over de RGA-thema's ideeën leveren voor het toekomstig beleid. In september bespraken raads- en Statenleden tijdens twee bijeenkomsten in Groningen en Tynaarlo relevante onderwerpen voor de regio Groningen-Assen.

De inbreng van de hierboven genoemde partijen heeft geresulteerd in de Toekomstagenda 'Kwaliteitssprong voor de regio'. Door deze agenda gezamenlijk als negen deelnemende overheden uit te voeren, kan onze prachtige regio zich de komende jaren verder ontwikkelen als het economisch centrumgebied voor Noord-Nederland. In december 2019 is de Toekomstagenda ter vaststelling verstuurd aan de raden en Staten van de Regio Groningen-Assen. In afwachting van eventuele reacties zijn wij voornemens om in de Stuurgroepvergadering van 26 juni 2020 de Toekomstagenda definitief vast te stellen.

Namens de Stuurgroep Regio Groningen-Assen,

Mirjam Wulfse

Voorzitter Stuurgroep Regio Groningen-Assen

1. Besluitvorming

Na het vaststellen van de jaarrekening door de stuurgroep Regio Groningen-Assen, ontvangen de deelnemers het document ter informatie. Vervolgens sturen zij het document ter kennisneming door aan de raden en Staten.

2. Grondslagen

Voor de waardering en resultaatbepaling heeft de Regio Groningen-Assen onderstaande grondslagen geformuleerd.

Grondslagen van waardering

Viottende Activa

- *Vorderingen op korte termijn*
Vorderingen op korte termijn worden tegen nominale waarde gewaardeerd. Eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid worden op de vorderingen in mindering gebracht.
- *Rekening courant provincie Groningen*
Het saldo van de rekening-courant met de provincie Groningen is gewaardeerd tegen nominale waarde.

Viottende Passiva

- *Schulden op korte termijn*
De kortlopende schulden, waaronder crediteuren en vooruitontvangen subsidiebijdragen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

- *Baten en lasten*
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag.
- *Lasten uitvoeringskosten (Programma's Economisch platform, Bereikbaarheid en Regionale en Innovatieve Projecten)*
Termijnbetalingen en slottermijnen uit hoofde van verstrekte subsidies worden als volgt als last in de exploitatierekening verwerkt:
 - Een termijnbetaling wordt verwerkt in het jaar waarin de subsidie-ontvanger de termijnbetaling opvraagt. In de kasritmebrief is afgesproken vanaf welk jaar een termijnbetaling kan worden opgevraagd.
 - Een slottermijn wordt verwerkt in het jaar waarin de einddeclaratie, voorzien van controleverklaring, wordt ingediend.

3. Balans per 31 december 2019

Balans 2019 (na resultaatbestemming, in €)							
Activa			Passiva				
	Per	Per		Per	Per		
	31-12-2018	31-12-2019		31-12-2018	31-12-2019		
<i>Vorderingen</i>			<i>Reserves</i>				
Vorderingen op korte termijn	a	473.813	1.254.141	Regiofondsen	c	9.159.346	8.444.700
Rekening courant provincie Groningen	b	12.169.677	9.229.170	Bestemmingsreserve frictiekosten	d	378.022	372.850
Vooruitbetaalde bedragen		-	32.886	Totaal reserves		9.537.367	8.817.550
				<i>Schulden</i>			
				Korte termijn	e	960.287	303.923
				Vooruit ontvangen bedragen	f	2.145.835	1.394.724
				Totaal schulden		3.106.122	1.698.647
Totaal activa		12.643.490	10.516.197	Totaal passiva		12.643.490	10.516.197

Tabel 1: Balans 2018

4. Toelichting op de balans

Activa

Vorderingen

a. *Vorderingen op korte termijn* € 1.254.141

Specificatie vorderingen op korte termijn	2018	2019
Terug te vorderen BTW	149.514	234.000
Rijksbijdragen	200.000	758.238
Bijdragen van deelnemende overheden	33.000	13.500
Bijdragen van andere overheden	91.299	239.437
Overige vorderingen	-	8.967
Totaal	473.813	1.254.141

Tabel 2: Specificatie vorderingen op korte termijn

Deze tabel bevat de nog te ontvangen bedragen. De vorderingen kunnen per jaar substantieel variëren. Bijvoorbeeld door één of enkele gerealiseerde (maar nog niet ontvangen) rijkssubsidies of aan het eind van het boekjaar goedkoper afgerekende projecten. Toelichting op de grootste posten:

- Terug te vorderen BTW van de deelnemers (€ 0,23 miljoen). Dit betreft de doorschuif-btw die door de deelnemers ook terug te vorderen is van de Belastingdienst.
- Het Rijk heeft € 0,31 miljoen beschikbaar gesteld voor de Corridoraanpak (Slimme en Duurzame Mobiliteit). In 2018 is hiervan € 0,20 miljoen gerealiseerd. Door gerealiseerde bate is vooruit ontvangen bedrag beginsaldo VBB geheel besteed. Het meerdere (€ 0,22 miljoen) levert een vordering op. Voor het PVA Onderwijs fase 4 is een vordering opgenomen van € 0,34 miljoen. Naar verwachting zal het Rijk (een groot deel van) deze bijdragen in 2020 voldoen.
- De bijdrage van de gemeente Groningen (€ 13.500) voor het project Groeningen wordt via RGA verstrekt.
- De vorderingen op overige overheden hebben betrekking op het programma ITS. Deze vorderingen zijn gebaseerd op afspraken met de diverse partners.
- De overige vorderingen hebben betrekking op het in fietscongres waar enkele partners aan meebetalen.

b. Rekening courant bij de provincie Groningen € 9.229.170

Betreft het saldo in rekening-courant bij de provincie Groningen ultimo 2019.

Passiva

Reserves

c. Regiofonds € 8.444.700

Het resultaat in 2019 bedraagt € 0,71 miljoen negatief. Dit bedrag is onttrokken aan het regiofonds.

d. Bestemmingsreserve frictiekosten € 372.850

Op 13 juni 2014 heeft de stuurgroep het reorganisatieplan Regio Groningen-Assen vastgesteld. Ingangsdatum van de nieuwe organisatie was op 1 september 2014. Er is destijds ook besloten om een reserve voor frictiekosten van € 0,62 miljoen op te nemen. In 2019 is de bestemmingsreserve voor een bedrag van € 5.171 aangesproken, waardoor deze sluit op € 0,37 miljoen.

Verloop reserves	Boekwaarde 31-12-2018	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2019
Regiofonds	9.159.346	714.646	8.444.700
Reserve frictiekosten	378.022	5.171	372.850
Totaal reserves	9.537.367	719.817	8.817.550

Tabel 3: Verloop reserves

Schulden

e. Schulden op korte termijn € 303.923

Dit betreft grotendeels verstrekte bijdragen in 2019 voor de verschillende programma's en inkoopfacturen die in 2020 worden voldaan. In de tabel hieronder zijn de bedragen per programma gespecificeerd.

De post Overig heeft grotendeels betrekking op apparaatskosten (€ 0,12 miljoen). De overige kosten hebben betrekking op Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering (€ 16.527) en Monitoring (€ 13.874).

Specificatie schulden op korte termijn	2018	2019
Bereikbaarheid	200.000	-
Bereikbaarheid (Beter Benutten)	453.755	40.599
Regionale en Innovatieve projecten	40.000	64.018
Slimme & Duurzame Mobiliteit	-	44.649
Overig	266.532	154.657
Totaal	960.287	303.923

Tabel 4: Specificatie schulden op korte termijn

f. Vooruitontvangen bedragen € 1.394.724

Deze post betreft het saldo van vooruit ontvangen rijksbijdragen. Dit zijn bedragen die voor of in 2019 zijn ontvangen, maar in of na 2020 worden besteed. Het bedrag dat op de balans staat, betreft de in 2019 en eerder ontvangen rijksbijdragen voor de programma's van Beter Benutten programma's.

In de tabel hieronder is het verloop van deze post in beeld gebracht. Ten opzichte van vorig jaar is dit bedrag met ca. € 0,75 miljoen afgenomen. De gerealiseerde bedragen hebben betrekking op Beter Benutten 1, Vervolg Beter Benutten en Onderwijs.

Verloop Vooruitontvangen bijdragen		
Saldo per 1 januari 2019		-2.145.835
Ontvangen bedragen		
Vervolg Beter Benutten (onderdeel ITS)		
Totaal ontvangen bedragen	-	-
Gerealiseerde subsidiebijdragen		
Beter Benutten 1	289.138	
Vervolg Beter Benutten	82.328	
BO Spoor (Onderwijs)	379.645	
Totaal gerealiseerde subsidiebijdragen		751.111
Saldo per 31 december 2019		-1.394.724

Tabel 5: Specificatie vooruitontvangen bedragen

Niet uit de balans blijvende verplichtingen en vorderingen

Dit zijn verplichtingen die volgens de voorschriften niet als schuld of voorziening op de balans kunnen worden opgenomen, maar wel voor vermelding in aanmerking komen.

Uit de begroting 2020

Het Financieel Kader 2019-2020 toont dat er tot en met 31 december 2020 in totaal € 46,54 miljoen aan uitgaven is begroot. Op het moment van vaststellen van de begroting (maart 2019) was voor een bedrag van circa € 40,91 miljoen aan verplichtingen aangegaan. Om deze verplichtingen te kunnen voldoen, hebben de deelnemers van Regio Groningen-Assen afgesproken om tot en met 2023 jaarlijks € 6,65 miljoen aan het Regiofonds toe te voegen.

Het nog niet bestede deel (€ 46,54 miljoen -/- € 40,91 miljoen = € 5,62) is weliswaar geoormerkt, maar nog niet beschikt. Het Financieel Kader laat ook een tekort zien van € 0,10 miljoen. Dit houdt in dat binnen het Financieel kader nog voor (€ 5,62 - € 0,10 =) € 5,53 miljoen aan verplichtingen kan worden aangegaan. Bij het aangaan van nieuwe verplichtingen wordt dit bedrag dus als maximaal te besteden gehanteerd.

In de Stuurgroep van maart 2019 is al gemeld dat het Financieel Kader geen tekort meer zou laten zien. Dit was gebaseerd op een projectafrekening (Facelift Noordelijk Stations) waarbij ca. € 80.000 zou vrijvallen, maar waarvan de definitieve beschikking nog moest worden verstrekt.

Actuele stand

In december 2019 heeft de Stuurgroep kennis genomen van de ontwikkeling van het Financieel Kader. Naast het inmiddels afgerekende project Facelift Noordelijke stations is aangegeven dat nog diverse projecten in 2020 goedkoper zullen uitvallen. Bij de begroting 2021 zal een nieuw Financieel Kader worden opgesteld, waarin de overige (zekere) vrijval uit 2019 is verwerkt. Daarnaast zal een schatting worden gegeven van de verwachte vrijval.

Eerder (5 maart 2018) heeft de Stuurgroep besloten dat als het tekort is ingelopen, dat een deel van de vrijval van Beter Benutten 1 gebruikt kan worden voor een mogelijk tekort binnen het ITS-programma uit Vervolg Beter Benutten. Vooralsnog wordt rekening gehouden met een bedrag van maximaal € 0,20 miljoen.

5. Exploitatierkening

Exploitatie	Realisatie 2018	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
<i>I. Lasten Uitvoeringsinstrumenten</i>				
A. Economisch platform	108.428	171.428	171.428	167.428
B. Programma Bereikbaarheid	6.334.674	6.999.000	11.858.348	5.288.786
C. Regionale en Innovatieve Projecten	3.104.583	3.503.000	3.747.489	2.185.257
D. Monitoring	62.267	32.500	79.800	43.301
E. Overige	86.939	50.000	164.000	178.879
Totaal Uitvoeringsinstrumenten	9.696.890	10.755.928	16.021.065	7.863.651
<i>IA. Organisatie, apparaatskosten</i>				
1. Personeelskosten	573.272	517.000	630.000	670.089
2. Friciekosten	10.367	-	-	5.171
3. Scholing en opleiding	4.220	10.340	12.600	6.851
4. Huisvesting, kantoor & ICT	46.159	57.000	57.000	42.323
Totaal Apparaatskosten	634.018	584.340	699.600	724.435
<i>IIB. Organisatie, Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering</i>				
1. Administratie- en advieskosten	42.112	40.000	43.000	45.569
2. Investeren in netwerken	4.487	5.000	15.000	13.897
3. Communicatiekosten	16.010	25.000	25.000	26.556
4. Borging ruimtelijke kwaliteit	21.629	20.000	20.000	5.057
5. Onvoorzien	-	10.000	10.000	-
Totaal Generieke kosten	84.237	100.000	113.000	91.078
Resultaat vóór mutatie in reserves	10.415.146	11.440.268	16.833.665	8.679.164
X. Dotatie bestemmingsreserve frictiekosten	-	-	-	-
Y. Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten	-10.367	-	-	-5.171
Z. Toename Regiofondsen	-2.471.495	-4.692.266	-6.153.923	-714.646
Totale lasten	7.933.284	6.748.002	10.679.742	7.959.347
<i>Baten</i>				
1. Bijdrage deelnemers	6.649.998	6.650.002	6.649.998	6.649.998
2. Algemene inkomsten	1.283.286	98.000	4.029.744	1.309.349
3. Rente	-	-	-	-
Totaal baten	7.933.284	6.748.002	10.679.742	7.959.347
Saldo	-	-	-	-

Tabel 6: Exploitatierkening

6. Toelichting op exploitatierekening 2019

In 2014 is de Regiovisie vastgesteld door de raden en Staten. In deze visie zijn de speerpunten/doelen en de uitvoeringsinstrumenten geherformuleerd. Voor 2019 zijn de volgende uitvoeringsinstrumenten vastgesteld:

- A. Economisch Platform
- B. Programma Bereikbaarheid
- C. Regionale en Innovatieve Projecten
- D. Monitoring
- E. Overige instrumenten

Onder 'Overige instrumenten' vallen activiteiten die benoemd zijn in de Regiovisie 2014, maar niet direct gekoppeld kunnen worden aan één van de uitvoeringsinstrumenten.

Lasten programma's en projecten

A. Economisch platform € 167.428

Economisch Platform	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Lasten	171.428	171.428	171.428
Vrijval uit voorgaande jaren	-	-	-4.000
Totaal	171.428	171.428	167.428

Tabel 7: Economisch Platform

Het speerpunt 'het economische kerngebied verder ontwikkelen' is neergelegd bij de steden Groningen en Assen. De steden zorgen voor de afstemming met de deelnemers in de regio en de organisatie van het Economisch Platform. De gemeente Groningen treedt op als penvoerder en is verantwoordelijk voor de inzet en verantwoording van de middelen. In 2019 heeft de gemeente Groningen een bedrag van € 0,17 miljoen ontvangen voor de uitvoering.

Toelichting programma

Een belangrijk instrument om inhoud te geven aan het economische speerpunt is het Economisch Platform Regio Groningen-Assen. In het platform werken ondernemers, onderwijs en overheid samen, waarbij een kerngroep van ondernemers de agenda bepaalt. Het Economisch Platform bewijst vooral zijn waarde als netwerkorganisatie in de regio die de deelnemers inspireert, verbindt en aanzet tot nieuwe initiatieven. Doelstelling van het platform is het vergroten van het economisch verdienvermogen en het bevorderen van de werkgelegenheid in de regio. Om de rol als netwerkorganisatie te vervullen zijn in 2019 twee succesvolle bijeenkomsten georganiseerd met de titels "Bedrijf zoekt Talent" en de Masterclass "Gastvrijheid Loont!"

Verder heeft de RGA zichzelf tot doel gesteld om:

- Een groter aantal van het geschatte aantal van 120 regionale EZ-ambtenaren te betrekken bij de regionale samenwerking. Hiervoor zijn wij gestart met een aantal thema-groepen zoals bijvoorbeeld rondom het verduurzamen van bedrijventerreinen, waterstof, regionaal parkmanagement en gemeentelijk inkoopbeleid.
- Het vergroten van de productiviteit door meer projecten te realiseren. In 2019 is gestart met het een traject om een gemeenschappelijk economisch profiel voor de regio op te stellen en voor een actualisatie van de prognose (2018) van de uitgifte van werklocaties.
- Grotere betrokkenheid bij de uitvoering van projecten van de partners.

Het instemmingsmodel en het monitoren van de uitgifte van bedrijventerreinen is een belangrijke taak binnen het regiobureau. In 2019 zijn er instemmingsverzoeken geweest vanuit de gemeente Groningen en gemeente Midden-Groningen waarmee is ingestemd.

B. Programma Bereikbaarheid € 5.288.831

Programma Bereikbaarheid	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Basispakket	6.901.000	8.036.424	3.878.206
Beter Benutten I	-	1.266.536	391.803
Vervolg Beter Benutten	-	1.075.441	298.226
PvA Onderwijs	98.000	956.808	720.550
Slimme en Duurzame Mobiliteit	-	523.140	-
Totaal	6.999.000	11.858.348	5.288.786

Tabel 8: Programma Bereikbaarheid, inclusief Beter Benutten

Regio Groningen-Assen is de economische motor van het Noorden. Dagelijks zijn er circa 375.000 vervoersbewegingen tussen de stad Groningen en de omliggende regio. Voor Assen betreft het dagelijks 100.000 vervoersbewegingen. Goede interne en externe samenhang van de verbindingen zijn essentieel, zowel voor inwoners als voor het bedrijfsleven. Daarom zet de Regio Groningen-Assen sterk in op het verbeteren van de bereikbaarheid met behoud van de landschappelijke kwaliteiten van de regio. De kracht van de aanpak ligt in het koppelen van de verschillende modaliteiten (auto, fiets en openbaar vervoer). Vanuit het regionale bereikbaarheidsprogramma wordt met het Regiofonds geïnvesteerd in HOV-bus infaatregelen, busknooppunten, P+R's, mobiliteits- en verkeersmanagement, regionaal spoor en fiets. RGA levert met € 62 miljoen een belangrijke bijdrage in de realisatie van dit totale programma van meer dan € 500 miljoen.

Basispakket € 3.878.206,-

In 2019 is aan bijdragen voor de infrastructurele projecten € 3,88 miljoen uitgekeerd, waarvan het project Groningen Spoorzone met € 3,20 miljoen de grootste ontvanger was in 2019. Voorts is bijgedragen aan het project facelift noordelijke stations (€ 0,43 miljoen) en station Bedum (€ 0,24 miljoen).

In de bijgestelde begroting is een bedrag van ruim € 8 miljoen opgenomen. Het verschil van ruim € 4 miljoen wordt in belangrijke mate verklaard doordat de bijdrage aan twee relatief grote projecten is doorgeschoven naar 2020. Het betreft de Florijnas Assen (€ 2,7 miljoen) en HOV Leek/ Roden (€ 0,72 miljoen). Voor dit laatste programma is het programma Leek in 2020 nagenoeg gereed; HOV Roden kent nog een aantal onderdelen die voor 2020 in de planning staan. Het overige verschil wordt verklaard doordat een aantal 'kleinere' bijdragen geheel of gedeeltelijk is doorgeschoven naar 2020 (OV N360 € 0,12 miljoen, fietspad Zuidhorn € 0,32 miljoen, station Haren, € 0,1 miljoen, station Bedum (€ 0,06 miljoen). Tenslotte liet het project facelift noordelijke stations bij eindafrekening een meevaller zien van € 0,07 miljoen.

Overzicht lopende en voltooide projecten in 2019	
Fietsrouteplus Zuidhorn-Groningen (3e fase)	afgerond, nog niet afgerekend
Programma FlorijnAs Assen	uitvoering
Bereikbaarheid Station Bedum	uitvoering
Doorontwikkeling P+R Zuidhorn	uitvoering
Kwaliteitsmaatregelen OV-N360Ten Boer-Groningen	Uitvoering
Bus / treinknooppunt stationsgebied Haren en infraontsluiting Stationsgebied Haren	Afgerond, nog niet afgerekend
Spoorzone Groningen	uitvoering
Programma Beter Benutten Vervolg met deelprogramma's (ITS - Groningen Bereikbaar - Goederenvervoer en Fiets)	uitvoering
Programma Infra en OV Leek - Roden	Uitvoering
Facelift Noordelijke Stations	Afgrond

Tabel 9: Projecten Bereikbaarheid, inclusief Vervolg Beter Benutten

Beter Benutten

In het programma Beter Benutten (BB) werken Rijk, regio én bedrijfsleven op innovatieve wijze samen om de bereikbaarheid in de drukste regio's over weg, water en spoor te verbeteren. Niet alleen door het aanleggen van extra infrastructuur maar door optimaler gebruik van de bestaande infrastructuur. Onze regio is één van twaalf regio's die actief meedoet in dit landelijke, innovatieve programma.

BB1 € 391.803

BB1 is in 2012 van start gegaan. Het BB1-programma is in 2016 financieel afgerond. Het Rijk heeft ingestemd met de inhoudelijke en financiële verantwoording. Voor het programma was in totaal € 20 miljoen begroot. Alle projecten zijn inmiddels afgerond. Voor 2019 was nog € 1,26 miljoen begroot en hiervan is € 0,4 miljoen uitgegeven. Het verschil, € 0,86 miljoen, wordt verklaard doordat de eindafrekening voor een deelplan niet in 2019 heeft kunnen plaatsvinden. Het betreft een bijdrage van maximaal € 0,32. Het overige verschil, ruim vijf ton, betreft vrijval omdat een aantal deelprojecten uit het BB1-programma goedkoper is afgerekend. Met het ministerie van IenW is afgesproken dat deze middelen toevallen aan de RGA. Met de jaarrekening van 2018 is besloten dat deze middelen opnieuw binnen het thema mobiliteit te zullen worden ingezet.

Vervolg Beter Benutten (VBB) € 298.271

In 2015 is het programma VBB door het Rijk en Regio Groningen-Assen vastgesteld. Dit is een voortzetting van het programma BB1. VBB is een gezamenlijk, landelijk programma van € 24 miljoen. De inzet is gericht op het goed bereikbaar houden van de steden Groningen en Assen tijdens de uitvoering van grote infrastructurele projecten, zoals de ombouw van de Zuidelijke Ringweg. Ook worden er maatregelen genomen om de groeiende vraag naar de trein en de bus op te vangen. Het gaat onder andere om het integraal aanbieden van reizigersinformatie, het zorgen voor een samenhangend netwerk van P+R-locaties, verkeersmanagement en de toepassing van ITS. Medio 2019 is het VBB-programma door het Rijk beëindigd, met uitzondering van het onderdeel ITS.

Aanvullend op de regionale programma's, worden op het gebied van ITS-maatregelen op bovenregionale schaal geïmplementeerd. Met de afspraken over het VBB-programma is ook afgesproken dat 10% van de middelen van VBB wordt ingezet ten behoeve van ITS. Dit betekent dat 10% van de totale Rijksbijdrage (€ 9,44 miljoen) door het Rijk wordt ingehouden ten behoeve van ITS. De ambitie in dit subprogramma van VBB is om nieuwe technologie en toepassingen in te zetten voor het slim oplossen van verkeersknelpunten. Het gaat daarbij om projecten op het gebied van Blauwe Golf, Logistieke ITS en het Partnership Talking Traffic (slimme verkeerslichten). Deze Publiek-private samenwerking loopt tot en met 2020. Alle projecten zijn erop gericht om ervaring op te doen met nieuwe technologie en deze regio ook op dat gebied klaar te stomen voor de toekomst.

Eén van de belangrijke projecten uit het ITS programma is Talking Traffic. Dit is het project waarin nieuwe en intelligente technologie wordt toegevoegd aan verkeersregelinstallaties (IVRI's). Met Talking Traffic-toepassingen wordt het onder meer mogelijk dat verkeersdata worden verzameld en in reisinformatie aan automobilisten beschikbaar wordt gesteld om o.a. de doorstroming te bevorderen.

In 2019 is € 0,3 miljoen bijgedragen aan de projecten in dit programma, lager dan de ruim € 1 miljoen miljoen in de bijgestelde begroting. Dit verschil wordt voor het grootste deel verklaard doordat de bijdrage aan Groningen Bereikbaar van € 0,73 miljoen nog niet afgerekend kon worden. Reden hiervan is dat het onderdeel 'weggebruikersaanpak' in overleg met het Rijk nog iets langer doorloopt i.v.m. de vertraging bij de aanleg van de Ring Zuid.

Daarnaast is het programma goederenvervoer (ITS onderdeel 'blauwe golf') nog niet afgerond, evenals het ITS-programma. Hiervan is afgesproken dat dit landelijk tot en met 2020 loopt. In 2019 heeft de RGA ook digitaal onderdak geboden aan het platform voor goederenlogistiek Logistiek

Noord, met een eigen website. Op www.logistieknoord.nl zijn de projecten die uitgevoerd zijn in het kader van het VBB-programma logistiek terug te vinden.

PvA Onderwijs € 720.550,-

Voor het PvA onderwijs is in de begroting van 2019 ruim € 1 miljoen begroot. In 2019 is de derde fase opgeleverd en is het eerste deel voor de vierde fase opgevraagd door Groningen Bereikbaar. Het verschil tussen begroot en gerealiseerd betreft ca. € 0,23 miljoen. Dit bedrag kan pas na afronding van de vierde fase worden opgevraagd. Dit vindt naar verwachting plaats in 2020. Landelijk heeft dit PvA tot positieve interesse voor deze aanpak geleid. Het betreft overigens Rijksmiddelen die via de RGA aan de partners worden uitgekeerd, in dit geval Groningen Bereikbaar.

Slimme en Duurzame Mobiliteit € 0

Het Rijk heeft voor de corridor aanpak Groningen-Assen en de stakeholders- en werkgeversaanpak van Groningen Bereikbaar middelen beschikbaar gesteld. Deze worden via de RGA beschikbaar gesteld. De betreffende middelen zijn in 2019 niet opgevraagd.

C. Regionale en Innovatieve Projecten € 2.185.257

Regionale en Innovatieve Projecten	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Regiopark	163.000	187.800	4.934
Regionale en Innovatieve Projecten	2.200.000	2.200.000	960.834
Substantiële Projecten	140.000	359.689	219.489
Groningen Airport Eelde	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totaal	3.503.000	3.747.489	2.185.257

Tabel 10: Overzicht van de deelprogramma's van Regionale en Innovatieve Projecten.

Regiopark € 4.934

Het programma Regiopark wordt sinds 2014 afgebouwd. Bestaande afspraken worden nagekomen, maar er worden geen nieuwe projecten meer toegevoegd. Deze koerswijziging is gelijktijdig met de Actualisatie van de Regiovisie in 2014 vastgesteld.

In 2019 is € 4.934 aan termijnbetalingen uitgekeerd. Er zijn drie projecten afgerond, waarvan één afgerekend. Daarnaast zijn er nog twee projecten nog in uitvoering. Deze lopende projecten hebben vertraging opgelopen en uitstel verkregen.

Overzicht lopende en voltooide projecten in 2019	
Versterking recreatieve infra, landschap EHS Reitdiepgebied	Afgerond, nog niet afgerekend
Entree Meerweg i.r.t. RVZ	uitvoering
Wandelnetwerken Westerkwartier en Middag-Humsterland fase I	voltooid
Assen aan de Aa, deelproject Bosbeek/Nijlandsliep	Afgerond, nog niet afgerekend
Programma landschapsopgaven/recreatie en water IGS	uitvoering

Tabel 11: Projecten Regiopark

Regionale en Innovatieve Projecten € 960.834

Regio Groningen-Assen brengt goede ideeën graag een stap verder waardoor onze regio nog mooier, sterker en krachtiger wordt. Daarvoor is de regeling Regionale en Innovatieve Projecten geïntroduceerd. Tot en met 2020 is hiervoor een budget van € 9,50 miljoen beschikbaar, waarvan circa € 5,47 miljoen is beschikt, dan wel geormerkt.

Het budget is beschikbaar voor projecten die een aantoonbare meerwaarde voor de Regio hebben en een sterk innovatief karakter kennen. Om in aanmerking te komen voor een financiële bijdrage gelden een aantal spelregels. Zo moet het idee aansluiten bij één of meer speerpunten van Regio Groningen-Assen. Bij het beoordelen van de initiatieven gelden vijf criteria: urgentie, regionaal, samenwerking, innovatie en duurzaamheid.

Belangrijk onderdeel van de beoordeling van de aanvraag is een korte en krachtige pitch aan de adviescommissie. Inmiddels hebben 41 projecten vanuit deze regeling een financiële bijdrage toegekend gekregen. Er zijn 8 projecten afgerond voor 2019 en in 2019 zijn er nog 5 afgerond. In 2019 waren er nog 26 projecten in uitvoering en 5 in voorbereiding.

In 2019 zijn in twee rondes totaal 11 projecten gepitcht, waarvan aan 7 projecten een bijdrage is toegekend van totaal circa 7 ton. Deze middelen zijn voor de projecten beschikbaar dan wel gereserveerd en worden gedurende de looptijd van het project opgevraagd.

In 2019 hebben de projecten in totaal ca. € 0,96 miljoen aan bijdragen ontvangen. Voor 2019 was € 2,2 miljoen begroot. Een ruwe inschatting, omdat op dat moment er nog weinig te zeggen was over het aantal projecten dat in 2019 een bijdrage zou kunnen ontvangen. Ook ten aanzien van de hoogte van de bijdrage was er toen nog weinig te zeggen.

Overzicht REIP t/m 2019	
Overzicht afgeronde projecten in 2019	
De Tirrel	afgerond
E-ntelligence	afgerond
Jumping Jack	afgerond
Indietopia	afgerond
Platform Impact Noord	afgerond
Overzicht lopende projecten in 2019	
Noordoosthoek Hoornsemeer	uitvoering
Healthhub Roden	uitvoering
Innovatieboerderij Zuidhorn	uitvoering
Woldwijk Ten Boer 1	uitvoering
Woldwijk Ten Boer 2	uitvoering
Smart Campus Zernike	uitvoering
Natuur- en landschapsboerderij	uitvoering
Mountainbikeroutes Noordenveld	uitvoering
Living Lab	uitvoering
Groeningen	uitvoering
Feest! In Oost en West	uitvoering
Riolering Euvelgunne	uitvoering
Facilitair Centrum Interzorg	uitvoering
Spraakmakend Media	uitvoering
Windkracht 5, Social Startup Accelerator	uitvoering
Reconditionering OVL-masten	uitvoering
Kultuureiland	uitvoering
Challenge the future	uitvoering
Matchmaker Innovatie MOI	uitvoering
De Poolse Bruid	uitvoering
De Groene Stoel	uitvoering
De Noorderlingen	uitvoering
Veenlijn	uitvoering
Aan de andere kant	uitvoering
Drone Festival TT-Assen	uitvoering
Top Dutch Solar Racing	uitvoering

Tabel 12: Regionale en Innovatieve Projecten

Substantiële projecten € 219.489

De regeling Substantiële Projecten wordt sinds 2014 afgebouwd. Bestaande afspraken worden nagekomen, maar er worden geen nieuwe projecten meer toegevoegd. Deze koerswijziging is gelijktijdig met de Actualisatie van de Regiovisie in 2014 vastgesteld. Totaal was € 11 miljoen beschikbaar voor majeure projecten in niet-stedelijke gemeenten. Al deze middelen waren gekoppeld

aan negen specifieke projecten, opgedeeld in 12 deelprojecten. In 2019 waren er nog drie deelprojecten in uitvoering. Twee projecten zijn in 2019 afgerond. De totale uitgave was begroot op € 359.689. Hiervan is € 219.489 uitgekeerd.

De onderbesteding wordt veroorzaakt doordat het laatste project in de tijd uitloopt en daardoor de afrekening niet meer in 2019 opgevraagd konden worden bij het Regiofonds. Deze reserveringen schuiven door naar 2020.

Overzicht lopende en voltooide projecten in 2019	
Stationsgebied Haren	uitvoering
Revitalisering dorpscentra gemeente Tynaarlo: Eelde	afgerond
Herinrichting Slochterhaven	afgerond

Tabel 13: Substantiële Projecten

GAE € 1.000.000

Op 8 september 2017 heeft de Stuurgroep ingestemd met een bijdrage van € 2,50 miljoen aan het Routefonds. Deze bijdrage wordt gedekt door verlaging van het plafond voor de REIP. Afsproken is dat de provincie Groningen de financiële afhandeling uitvoert. In 2019 is het tweede voorschot uitbetaald van € 1,0 miljoen aan de provincie Groningen.

D. Monitoring € 43.301

Monitoring	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Werklocaties (Vastgoedrapport)	11.000	3.000	2.500
Woningbouw en Woningmarkt (Woningmarktmonitor)	6.500	5.000	1.600
Netwerkanalyse	15.000	71.800	39.202
Totaal	32.500	79.800	43.301

Tabel 14: Monitoring

Werklocaties (Vastgoedrapport) € 2.500

De actuele stand van verkoop en transacties op bedrijventerreinen en -kavels wordt jaarlijks in het eerste kwartaal gerapporteerd met de bedrijventerreinenmonitor Regio Groningen-Assen. Deze rapportage is ook input voor de regionale planningslijst bedrijventerreinen.

Woningbouw en Woningmarkt (Woningmarktmonitor) € 1.600

Jaarlijks worden twee monitorrapportages over de woningmarkt, met daarin de belangrijkste woningbouw- en woningmarktgegevens, opgesteld. In de woningbouwmonitor van het eerste halfjaar, wordt ook de actuele stand van de woningbouwafspraken meegenomen. De monitoren worden gepubliceerd op de website van Regio Groningen-Assen: www.regiogroningenassen.nl.

Netwerkanalyse € 39.202

In de Netwerkanalyse 2013 zijn de ambities van Regio Groningen-Assen op het gebied van bereikbaarheid verwoord. In 2016 is besloten om de onderdelen fiets en slimme mobiliteit hieraan toe te voegen. In 2019 is fase 1 van de actualisatie netwerkanalyse- data verzameling, trends & prognoses - opgeleverd. Voor fase 2 (strategie) en 3 (maatregelenpakket) is medio 2019 opdracht verleend. Oplevering wordt voorzien in het voorjaar van 2020. Een deel van de middelen dient hierdoor door te schuiven naar 2020.

E. Overig € 178.879

Overig	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Woningbehoefte-onderzoek	25.000	100.000	101.174
Actualisatie Regiovisie	25.000	34.000	20.394
Slimme Mobiliteit	-	30.000	57.310
Totaal	50.000	164.000	178.879

Tabel 15: Overige instrumenten. De opbrengsten ad € 46.560 zijn verantwoord onder de post Algemene Inkomsten.

Woningmarktanalyse € 101.174

In oktober 2019 is in het portefeuillehoudersoverleg Wonen (POW) het conceptrapport besproken van de Woningmarktanalyse. Na een tweede bespreking in het POW zal het rapport worden vastgesteld door de Stuurgroep.

Actualisatie Regiovisie € 20.394

Op 28 juni 2018 is opdracht gegeven voor de evaluatie & actualisatie van de Regiovisie. De evaluatie is in de Stuurgroep van 19 oktober 2018 vastgesteld. Met de output van de evaluatie is hierna gestart met de actualisatie, waarna deze in de Stuurgroep van 13 december 2019 is vastgesteld, onder voorbehoud van vaststelling door raden en Staten. In het Convenant 2014 is de hoofdvraag omschreven voor de actualisatie: Is de samenwerking in de regio zowel bestuurlijk, organisatorisch, inhoudelijk als financieel in overeenstemming met de regiovisie en of die Visie nog voldoende antwoord biedt op maatschappelijke ontwikkelingen? In 2019 zijn er minder kosten in rekening gebracht als gevolg van meer zelfwerkzaamheid door het Regiobureau waardoor er minder ondersteuning noodzakelijk was dan voorzien.

Slimme Mobiliteit € 57.310

In 2019 hebben CE Delft/ Move Mobility in opdracht van onder andere de RGA een systeemvergelijking tussen het OV/fiets systeem en de auto uitgevoerd. Andere opdrachtgevers waren o.a. het IPO, het Rijk, de fietsersbond, Brabant/ Tilburg en milieudefensie. In deze studie fungeerde de RGA als één van de studiegebieden. Eind 2019 is de studie opgeleverd die landelijk vernieuwende resultaten/ inzichten heeft opgeleverd. Deze kosten bedroegen in totaal € 10.750.

Onder Slimme Mobiliteit is in het kader van de Noord-Nederlandse samenwerking (Slim en Groen onderweg) in 2019 twee projecten opgestart, te weten Digitalisering en Logistiek. De kosten hiervoor bedroegen in totaal € 46.560. Deze kosten worden volledig gedekt uit bijdragen vanuit het Noord-Nederlandse programma 'Slim en Groen Onderweg'. Deze opbrengsten zijn verantwoord onder de post Algemene inkomsten.

7. Organisatie

IA. Apparaatskosten € 724.435

Apparaatskosten	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Formatie (inclusief tijdelijke formatie)	517.000	630.000	670.089
Friciekosten	-	-	5.171
Scholing & opleiding	10.340	12.600	6.851
Huisvesting, kantoor & ICT	57.000	57.000	42.323
Totaal	584.340	699.600	724.435

Tabel 16: Apparaatskosten

1. Formatie € 670.089

Het Regiobureau is een kleine organisatie van in totaal 7,2 fte, ingevuld door tien medewerkers. Het takenpakket kan met de huidige bezetting over de gehele linie goed worden uitgevoerd. Mogelijk zijn er aanpassingen noodzakelijk vanuit de actualisatie. Het heeft voorkeur om de medewerkers van Regio Groningen-Assen vanuit de deelnemers te detacheren. Second best-oplossing is het gebruikmaken van Driessen HRM via de provincie Groningen.

2. Friciekosten € 5.171

In het reorganisatieplan van het Regiobureau (2014) zijn afspraken over de nazorg voor uittreedende medewerkers. Op grond hiervan is een reservering op de balans gemaakt voor de verwachte frictiekosten.

Het overgrote deel van de salarisverplichtingen voor het boventallig personeel van Regio Groningen-Assen kon worden gedekt uit detacheringsvergoedingen. In 2019 is € 5.171 ten laste gebracht van de bestemmingsreserve frictiekosten.

3. Scholing & opleiding € 6.851

Deze post is gebaseerd op een percentage (circa 2%) van de kosten van de formatie ten behoeve van scholing en opleiding.

4. Huisvesting, kantoor en ICT € 42.323

Het Regiobureau huurt een kantoor in de Oosterboog in Groningen. Naast huur- en servicekosten zijn er kosten gemaakt voor de inrichting en ICT.s

IIB. Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering € 91.078

Generieke kosten tbv de uitvoering	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Administratie & advies	40.000	43.000	45.569
Investeren in netwerken	5.000	15.000	13.897
Communicatie	25.000	25.000	26.556
Borging ruimtelijke kwaliteit	20.000	20.000	5.057
Onvoorzien	10.000	10.000	-
Totaal	100.000	113.000	91.078

Tabel 17: Generieke kosten ten behoeve van de uitvoering

1. Administratie & advies € 45.569

De financiële administratie van Regio Groningen-Assen wordt uitgevoerd door de provincie Groningen. Daarnaast worden kosten gemaakt voor de accountantscontrole van de jaarrekening.

2. Investeren in netwerken € 13.897

Samenwerken gaat niet van zelf. Het goed laten functioneren van een netwerk vraagt om onderhoud. De in 2019 gemaakte kosten hebben betrekking op vergaderingen en bijeenkomsten. In aanvulling hierop is in september 2019, in samenwerking met onze partners, een Fietscongres georganiseerd.

3. Communicatiekosten € 26.556

In 2019 is een start gemaakt met het vergroten van de zichtbaarheid van de RGA. Dit heeft geresulteerd in onder meer de volgende activiteiten:

- Uitgave van een projectenboek van het programma Regionale en Innovatieve Projecten.
- Uitgave van een RGA-projectenboek waarin de projecten per deelnemer staan gerubriceerd.
- Uitgave van een factsheet bij de jaarrekening 2018 waarin de belangrijkste informatie staat gevisualiseerd.
- (Mede)organisatie van netwerkbijeenkomsten, waaronder twee congressen (RGA-beleid en Fiets) en twee bijeenkomsten voor raads- en Statenleden over de Toekomstagenda.
- Verslaglegging in woord en beeld van RGA-activiteiten (website, social media).
- Aanscherping website.

In 2019 kregen alle (nieuwe) raads- en Statenleden het projectenboek van de RGA en de factsheet bij de jaarrekening digitaal en in druk toegestuurd. In mei vond het RGA-congres plaats, met als doel input bij de deelnemers te halen voor de Toekomstagenda. Een breed gezelschap van bestuurders, raads- en Statenleden, beleidsambtenaren en samenwerkingspartners heeft die middag meegedacht en meegepraat over de Toekomstagenda van de RGA. In september konden raads- en Statenleden tijdens twee bijeenkomsten reageren op de concept-Toekomstagenda. In september vond ook het Fietscongres plaats dat heeft geresulteerd in het voornemen om in 2020 een Fietsalliantie in de regio Groningen-Assen op te richten. Deze activiteiten zijn in foto's, video's en tekst gedeeld via de website van de RGA en op social media. De website van de RGA heeft hiervoor een aantal technische aanpassingen ondergaan.

4. Borging ruimtelijke kwaliteit € 5.057

Peter Veenstra (Lola Architects) heeft in maart 2019 zijn opdracht afgerond in de vorm van een eindadvies over hoe het thema ruimtelijke kwaliteit kan worden in gevuld binnen de RGA. Dit eindadvies is vertaald naar het thema Ruimtelijke Kwaliteit als onderdeel van de Toekomstagenda.

5. Onvoorzien € 0

In 2019 is geen beroep gedaan op de post onvoorzien.

Reserves

X en Y. Dotatie/onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten € 5.171

In 2019 is de bestemmingsreserve voor een bedrag van € 5.171 aangesproken, waardoor deze sluit op € 372.850.

Z. Afname van het Regiofonds € 714.646

Het Regiofonds is met € 0,71 miljoen afgenomen tot € 8,44 miljoen. Hierna wordt dit uitgebreider toegelicht.

Baten

1. Bijdragen van de deelnemers € 6.649.998

De jaarlijkse bijdragen van de deelnemers aan het Regiofonds zijn vanaf de laatste actualisatie vastgesteld op € 6,65 miljoen, voor de periode tot en met 2023.

2. Algemene inkomsten € 1.309.349

De algemene inkomsten bestaan uit de gerealiseerde Rijksbijdragen met betrekking tot de Beter Benutten programma's en het PvA Onderwijs. De gerealiseerde bijdragen blijven ruim achter bij de begroting (€ 4,0 miljoen). Het betreft met name afrekeningen van deze Rijkssubsidies die naar verwachting in 2020 zullen plaatsvinden. Voor de Beter Benutten programma's kan voor maximaal ca. € 2 miljoen worden afgerekend. Voor Slimme en Duurzame Mobiliteit gaat het om ruim een half miljoen euro.

Specificatie Algemene inkomsten	2019
Beter Benutten 1	289.138
Vervolg Beter Benutten	298.251
BO Spoor (PvA Onderwijs)	721.959
Totaal	1.309.349

Tabel 18: Algemene inkomsten

3. Rente € 0

In 2019 is er geen rente ontvangen.

8. Financiële planning

In onderstaande financiële planning is een koppeling gemaakt tussen de balans en de exploitatierekening. Het geeft op hoofdlijnen inzicht in de financiële stromen.

Financiële planning 2019	Begroting 2019	Begroting 2019 na wijziging	Realisatie 2019
Stand Regiofonds (1 januari)	5.448.509	9.159.347	9.159.346
Storting van de deelnemers	6.650.002	6.649.998	6.649.998
Algemene inkomsten	98.000	4.029.744	1.309.349
Onttrekking bestemmingsreserve frictiekosten			5.171
Uitgaven	11.440.268	16.833.665	8.679.164
Stand Regiofonds (31 december)	756.243	3.005.424	8.444.700

Tabel 19: Financiële planning

Bijlage 1 Bijdrage deelnemers 2019

Deelnemers		Storting
Provincie	Groningen	1.848.308
	Drenthe	921.732
Gemeente	Groningen	1.611.570
	Assen	931.190
	Westerkwartier	240.416
	Noordenveld	253.585
	Tynaarlo	300.003
	Het Hogeland	126.792
	Midden-Groningen	416.402
Totaal		6.649.998

Tabel 21: deelnemers in 2019

